

Φεβρουάριος 2023

Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της στα μισά της διαδρομής

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της στα μισά της διαδρομής

Κείμενο:

Νίκος Μάντζαρης, Αναλυτής Πολιτικής για την Ενέργεια και το Κλίμα & Συνιδρυτής

Για αναφορά:

The Green Tank (2023) «Αντιμετωπίζοντας την ενεργειακή κρίση: Οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις της στα μισά της διαδρομής»

Copyright © The Green Tank, 2023

Λεωφ. Βασ. Σοφίας 50, Αθήνα 11528
Τ. 210 7233384

<https://thegreentank.gr>

Email: info@thegreentank.gr

Σύμφωνα με τον Διεθνή Οργανισμό Ενέργειας¹, η πρωτοφανής ενεργειακή κρίση που βιώνουμε τουλάχιστον από τα μέσα του 2021 είναι μια κρίση ορυκτών καυσίμων. Συνδέεται άμεσα με την εξάρτηση της Ευρώπης από το ορυκτό αέριο, η εκτόξευση των τιμών του οποίου, ενισχύθηκε από την έναρξη του πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, ανεβάζοντας σε δυσθεώρητα ύψη και το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας.

Αντιδρώντας σε αυτές τις εξελίξεις, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε να ενισχύσει κατά πολύ τους στόχους μείωσης της κατανάλωσης ορυκτού αερίου ως το 2030 στο πλαίσιο του σχεδίου αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης REPowerEU συγκριτικά με τους αντίστοιχους του πακέτου “fit for 55” που είχε διαμορφωθεί πριν την έναρξη του πολέμου. Αποφάσισε όμως να λάβει επιπλέον και πιο επείγοντα μέτρα περιορισμού της χρήσης του ενόψει του φετινού χειμώνα (2022-2023).

Μείωση συνολικής κατανάλωσης αερίου: Προκειμένου να εξασφαλιστεί επάρκεια εφοδιασμού με ορυκτό αέριο, με βάση τον Κανονισμό 2022/1369² κάθε κράτος μέλος της ΕΕ-27 είναι υποχρεωμένο να μειώσει τη συνολική κατανάλωση ορυκτού αερίου –ανεξαρτήτως προέλευσης– την οκτάμηνη περίοδο Αυγούστου 2022-Μαρτίου 2023 κατά τουλάχιστον 15% συγκριτικά με την κατανάλωση μιας περιόδου αναφοράς. Η τελευταία είναι είτε ο μέσος όρος των αντίστοιχων οκταμήνων της τελευταίας πενταετίας 2017-2021, είτε το προηγούμενο οκτάμηνο (Αύγουστος 2021-Μάρτιος 2022) για κράτη μέλη που αύξησαν την εξάρτησή τους από το ορυκτό αέριο την περσινή χρονιά σε επίπεδα υψηλότερα από 8% σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας, προϋπόθεση που πληροί και η Ελλάδα.

Μείωση ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας: Πέρα από τη μείωση κατανάλωσης αερίου, και προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κρίση τιμών στην ηλεκτρική ενέργεια, η Ευρωπαϊκή Ένωση αποφάσισε επιπλέον τη λήψη μέτρων από κάθε κράτος μέλος για τη μείωση της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας τόσο συνολικά όσο και κατά τις ώρες αιχμής, αντικατοπτρίζοντας έτσι την έμφαση που δίνει στην εξοικονόμηση ενέργειας ως μέσο αντιμετώπισης της ενεργειακής κρίσης.

Ειδικότερα, με βάση τον Κανονισμό 2022/1854³, «τα κράτη μέλη καταβάλλουν προσπάθειες για την εφαρμογή μέτρων για τη μείωση της συνολικής μηνιαίας ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά 10% σε σύγκριση με τη μέση ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά τους αντίστοιχους μήνες της περιόδου αναφοράς». Η τελευταία ορίζεται ως «η περίοδος από την 1η Νοεμβρίου έως την 31η Μαρτίου τα πέντε διαδοχικά έτη που προηγήθηκαν της ημερομηνίας έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού, αρχής γενομένης από την περίοδο από την 1η Νοεμβρίου 2017 έως την 31η Μαρτίου 2018».

¹ IEA, World Energy Outlook 2022, <https://bit.ly/3jipSK6>

² Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1369 του Συμβουλίου της 5ης Αυγούστου 2022 σχετικά με συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου. <https://bit.ly/3HnISif>

³ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας <https://bit.ly/3HelMe4>

Μείωση ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στις ώρες αιχμής: Ο ίδιος Κανονισμός 2022/1854³ περιλαμβάνει κι έναν επιπλέον στόχο για τις ώρες αιχμής. Ειδικότερα, κάθε κράτος μέλος υποχρεούται να μειώσει την ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας των ωρών αιχμής την περίοδο Δεκεμβρίου 2022 – Μαρτίου 2023 κατά 5% σε σύγκριση με ένα σενάριο αναφοράς. Το τελευταίο καθορίζεται από τους διαχειριστές των συστημάτων μεταφοράς κάθε κράτους μέλους και μπορεί να περιλαμβάνει και ιστορικά δεδομένα της περιόδου αναφοράς του Κανονισμού, δηλαδή της τελευταίας πενταετίας. Οι ώρες αιχμής στην Ελλάδα ορίστηκαν να είναι οι ώρες 18:00 – 21:00⁴. Ωστόσο δεν έχει προσδιοριστεί ακόμα επισήμως το σενάριο αναφοράς ως προς το οποίο θα πραγματοποιείται η σύγκριση.

Στη συνέχεια και με βάση τα στοιχεία από εθνικές (ΔΕΣΦΑ, ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ) και ευρωπαϊκές βάσεις δεδομένων (Eurostat, ENTSO-e), αναλύονται συνοπτικά οι επιδόσεις της Ελλάδας ως προς τις τρεις αυτές υποχρεώσεις από την έναρξη ισχύος της καθεμίας ως και τον Δεκέμβριο του 2022, προσεγγιστικά δηλαδή, ως τα μέσα της κρίσιμης περιόδου για την οποία τέθηκαν οι βραχυπρόθεσμοι στόχοι της ΕΕ-27^{5,6}.

I. Κατανάλωση ορυκτού αερίου

Με βάση την εξαίρεση του Κανονισμού 2022/1369 για τα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου, τις προϋποθέσεις της οποίας πληροί η Ελλάδα, η συμβατική υποχρέωση της χώρας είναι να μειώσει τη συνολική κατανάλωση ορυκτού αερίου το οκτάμηνο Αυγούστου 2022-Μαρτίου 2023 κατά 15% σε σχέση με το προηγούμενο οκτάμηνο Αυγούστου 2021-Μαρτίου 2022 και όχι σε σχέση με τον αντίστοιχο μέσο όρο της πενταετίας.

Σε απόλυτες τιμές και με βάση τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ, όταν ως κατανάλωση αναφοράς για τον υπολογισμό της μείωσης του 15% λαμβάνεται η περσινή περίοδος, η κατανάλωση κατά την οκτάμηνη περίοδο μείωσης δεν θα πρέπει να ξεπεράσει τις 40.98 TWh, ενώ όταν η μείωση υπολογιστεί σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας, η κατανάλωση την ίδια περίοδο πρέπει να περιοριστεί περισσότερο, στις 35.33 TWh. Η εξαίρεση δηλαδή που διεκδίκησε η ελληνική κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή που ανακοινώθηκε η πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και τελικά έλαβε, οδηγεί σε μια αρκετά χαλαρότερη δέσμευση συγκριτικά με τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ-27, αυξάνοντας την επιτρεπόμενη εγχώρια κατανάλωση κατά 5.65 TWh.

Ωστόσο η επίδοση που σημείωσε η χώρα το πρώτο πεντάμηνο της περιόδου μείωσης (Αύγουστος – Δεκέμβριος 2022) ξεπερνά κατά πολύ τον πήχη που έθεσε η κυβέρνηση (Διάγραμμα 1). Συγκεκριμένα, η Ελλάδα κατόρθωσε να περιορίσει την κατανάλωση πενταμήνου στις 20.41 TWh συρρικνώνοντάς την κατά 30.8% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2021 (υπερδιπλάσιο ποσοστό σε σχέση με την τυπική υποχρέωση) και κατά 18.2% (-4.55 TWh) σε σχέση με τον μέσο όρο της

⁴ Άρθρο 143Z του Ν. 4001/2011 και ΚΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/135277/4706/20.12.2022 (ΦΕΚ 6649/Β/23-12-2022) <https://bit.ly/3HMNWys>

⁵ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή, μπορείτε να διαβάσετε τις μηνιαίες αναλύσεις μας: https://thegreentank.gr/trends_electricity_el/

⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις τάσεις στην εγχώρια κατανάλωση και τις εισαγωγές ορυκτού αερίου, μπορείτε να διαβάσετε τις μηνιαίες αναλύσεις μας: <https://thegreentank.gr/gaswatch-el/>

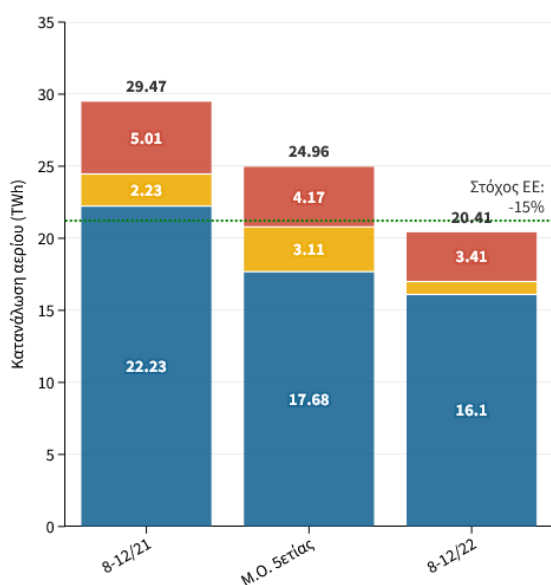
πενταετίας 2017-2021. Αποδεικνύεται έτσι ότι η Ελλάδα δεν είχε ανάγκη καμία εξαίρεση προκειμένου να συμβάλλει στον κοινό στόχο, στον ίδιο –αναλογικά – βαθμό με τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ-27.

Η κατηγορία τελικής χρήσης που συνέβαλε περισσότερο σε αυτήν την επίδοση ήταν η βιομηχανία όπου η κατανάλωση το πεντάμηνο Αυγούστου-Δεκεμβρίου 2022 σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας μειώθηκε κατά 2.21 TWh, ακολουθούμενη από την ηλεκτροπαραγωγή (-1.58 TWh) και τα δίκτυα διανομής (-0.76 TWh).

Κατανάλωση ανά κατηγορία χρήσης

Αύγουστος-Δεκέμβριος 2022

■ Ηλεκτρισμός ■ Βιομηχανία & CNG ■ Δίκτυα

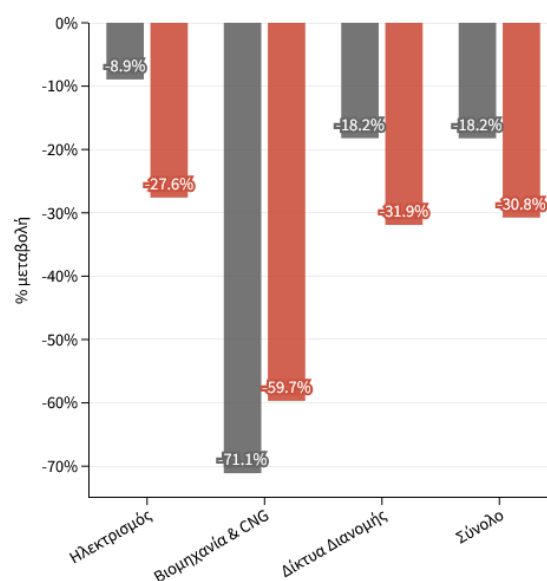

Μεταβολές στην κατανάλωση

Αύγουστος - Δεκέμβριος 2022

■ % μεταβολή vs M.O. 5ετίας ■ % μεταβολή vs προηγούμενο έτος

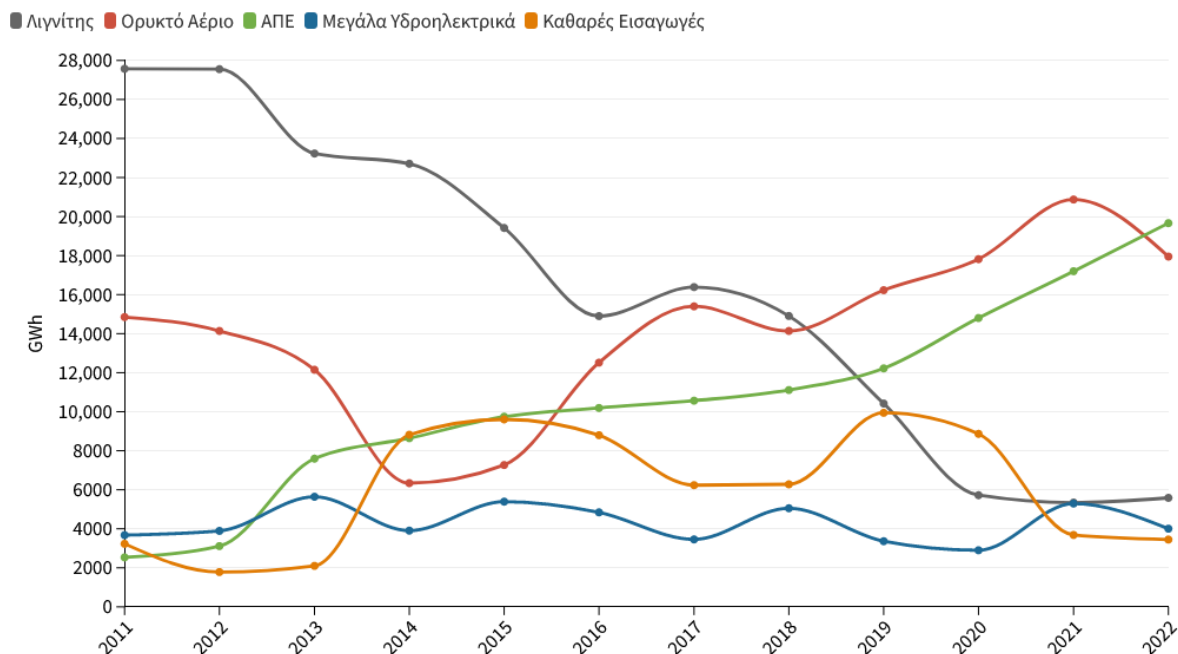

Διάγραμμα 1: Κατανάλωση (αριστερά) και ποσοστά μεταβολής (δεξιά) ορυκτού αερίου ανά κατηγορία χρήσης και συνολικά το πεντάμηνο Αυγούστου-Δεκεμβρίου 2022 συγκριτικά με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, τον μέσο όρο της πενταετίας 2017-2021, καθώς και τον στόχο μείωσης κατά 15% σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας που έθεσε η ΕΕ-27 (διακεκομμένη γραμμή). Πηγή: ΔΕΣΦΑ

Ειδικά η μείωση της χρήσης αερίου στην ηλεκτροπαραγωγή ήταν συνέπεια της μεγαλύτερης συνεισφοράς των ΑΠΕ, οι οποίες για ολόκληρο το 2022 σημείωσαν αύξηση κατά 14.3% σε σχέση με το 2021⁷. Σε συνδυασμό με τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά 3.3% για το 2022, η αύξηση αυτή των ΑΠΕ κάλυψε σε μεγάλο βαθμό την ετήσια μείωση κατά 14% της χρήσης αερίου για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ επιπλέον συνέβαλε και στη μείωση των καθαρών εισαγωγών ηλεκτρισμού (-6.4%), διατηρώντας παράλληλα τη χρήση λιγνίτη στα ίδια περίπου χαμηλά επίπεδα με αυτά του 2020 και του 2021 (Διάγραμμα 2).

⁷ The Green Tank. Τάσεις στην ηλεκτροπαραγωγή – Δεκέμβριος 2022 <https://bit.ly/3wTeQOI>

Σύγκριση πηγών ηλεκτρικής ενέργειας για την κάλυψη της ζήτησης 2011-2022

Διάγραμμα 2: Η εξέλιξη του μίγματος ηλεκτροπαραγωγής στο διασυνδεδεμένο δίκτυο της Ελλάδας την περίοδο 2011-2022. Πηγή: ΑΔΜΗΕ

Ως αποτέλεσμα των παραπάνω, ο εναπομένον «προϋπολογισμός» ορυκτού αερίου για το τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2030 προκειμένου η Ελλάδα να περιορίσει την αθροιστική κατανάλωση την οκτάμηνη περίοδο Αυγούστου 2022-Μαρτίου 2023 κατά 15% σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας όπως και τα περισσότερα κράτη μέλη της ΕΕ-27, είναι 14.92 TWh. Η ποσότητα αυτή είναι κατά 1.68 TWh ή 10.1% μικρότερη από τον μέσο όρο της πενταετίας (2018-2022) για το ίδιο τρίμηνο. Ο «προϋπολογισμός» γίνεται ακόμα μεγαλύτερος αν η Ελλάδα επιδιώξει τη συμμόρφωσή της αποκλειστικά και μόνο με την εξαίρεση που έλαβε. Συγκεκριμένα, για να περιοριστεί η αθροιστική κατανάλωση την οκτάμηνη περίοδο Αυγούστου 2022-Μαρτίου 2023 κατά 15% σε σχέση όμως με την περσινή αντίστοιχη περίοδο και όχι τον μέσο όρο πενταετίας, η Ελλάδα μπορεί να καταναλώσει ως και 17.98 TWh, μόλις 0.76 TWh ή 4.1% λιγότερο από την περσινή της κατανάλωση το τρίμηνο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2022.

Η εξάρτηση από το ρωσικό ορυκτό αέριο

Η μείωση της εξάρτησης, ειδικά από το ρωσικό ορυκτό αέριο, αποτέλεσε προτεραιότητα για ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση από τη στιγμή της εισβολής της Ρωσίας στην Ουκρανία, και συγκαταλέγεται ανάμεσα στους κεντρικούς στόχους του σχεδίου REPowerEU.

Τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ δείχνουν ότι η χώρα μας το 2022 κατόρθωσε να μειώσει τις καθαρές εισαγωγές ρωσικού ορυκτού αερίου, δηλαδή αυτών που καλύπτουν μόνο την εγχώρια κατανάλωση, κατά 68.3% σε σχέση με το 2021. Συγκεκριμένα, οι καθαρές εισαγωγές από τη Ρωσία

μέσω της πύλης του Σιδηροκάστρου και του αγωγού Turkstream μειώθηκαν από 27.94 TWh και μερίδιο 39.84% των συνολικών καθαρών εισαγωγών το 2021 σε 8.85 TWh και μερίδιο μόλις 15.62% το 2022. Ειδικά το τελευταίο τετράμηνο του έτους, σχεδόν εκμηδενίστηκαν. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2022, η Ελλάδα εισήγαγε 2.03 TWh υγροποιημένου αερίου (LNG) από τη Ρωσία μέσω της πύλης της Αγίας Τριάδας.

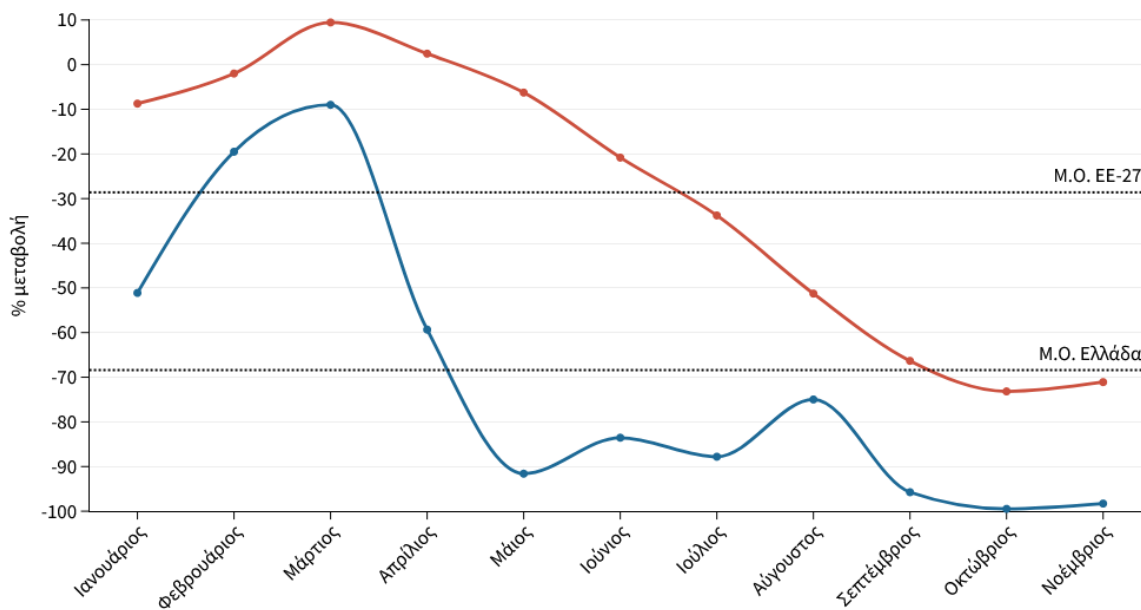
Προκειμένου να συγκριθεί η επίδοση της Ελλάδας ως προς τον βαθμό απεξάρτησης από το ρωσικό αέριο με τον μέσο όρο της ΕΕ-27 χρησιμοποιήθηκαν τα μηνιαία στοιχεία εισαγωγών της Eurostat τα οποία ωστόσο είναι διαθέσιμα μόνο ως τον Νοέμβριο του 2022. Σύμφωνα με αυτά τα δεδομένα που βρίσκονται σε συμφωνία και με τα στοιχεία του ΔΕΣΦΑ ως τότε, η Ελλάδα κατόρθωσε να μειώσει τις καθарές εισαγωγές ρωσικού αερίου μέσω του αγωγού Turkstream κάθε μήνα του 2022 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2021 και κατά 68.4% αθροιστικά για το πρώτο εντεκάμηνο του 2022 σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2021. Η επίδοση αυτή ήταν σημαντικά καλύτερη από την αντίστοιχη της ΕΕ-27 αφού ο αντίστοιχος αθροιστικός μέσος όρος μείωσης των εισαγωγών ρωσικού αερίου μέσω αγωγών στην ΕΕ-27 την περίοδο Ιανουαρίου-Νοεμβρίου 2022 ήταν 28.6% (Διάγραμμα 3).

Απεξάρτηση από το ρωσικό αέριο: Ιαν-Νοε 2022

% μεταβολή στις καθарές εισαγωγές ρωσικού αερίου 2022 vs 2021

■ Ελλάδα ■ ΕΕ-27

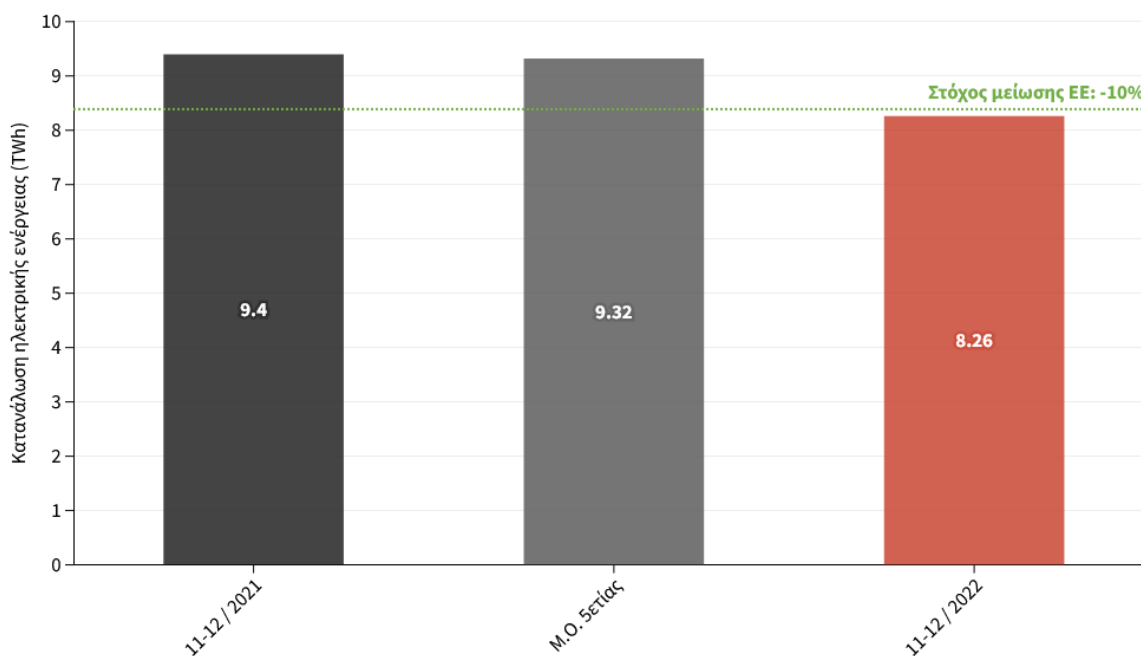
Διάγραμμα 3: Μηνιαία ποσοστιαία μεταβολή εισαγωγών ρωσικού ορυκτού αερίου μέσω αγωγών το 2022 σε σχέση με τον ίδιο μήνα του 2021. Περίοδος: Ιανουάριος – Νοέμβριος 2022. Μπλε: Ελλάδα, κόκκινο: ΕΕ-27. Διακεκομμένες γραμμές: Μέσοι όροι μεταβολής για Ελλάδα και ΕΕ-27 Πηγή: Eurostat

II. Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Σε ό,τι αφορά τον στόχο μείωσης κατά 10% της μηνιαίας ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας 2017-2021 παρουσιάζονται τα στοιχεία ανά μήνα για την περίοδο εφαρμογής του μέτρου με βάση τα δεδομένα του ΑΔΜΗΕ για το διασυνδεδεμένο δίκτυο και αυτά του ΔΕΔΔΗΕ για τα μη διασυνδεδεμένα νησιά. Τον Νοέμβριο του 2022, πρώτο μήνα εφαρμογής του μέτρου, η Ελλάδα πρακτικά πέτυχε τον στόχο, μειώνοντας την κατανάλωση κατά 9.95%. Τον Δεκέμβριο του 2022 η επίδοσή της βελτιώθηκε καθώς υπερέβη κατά πολύ τον στόχο μειώνοντας την κατανάλωση κατά 12.6% σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας. Έτσι, αθροιστικά για το δίμηνο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2022, η Ελλάδα κατόρθωσε να υπερβεί τον στόχο του -10% επιτυγχάνοντας μείωση 11.4% της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας για την ίδια δίμηνη περίοδο. Σε σχέση με το 2021 η αθροιστική μείωση στο δίμηνο ήταν ακόμα μεγαλύτερη (-12.1%) (Διάγραμμα 4).

Συνολική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας

Περίοδος: Νοέμβριος 2022 - Δεκέμβριος 2022

Διάγραμμα 4: Αθροιστική ακαθάριστη κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατά την περίοδο Νοεμβρίου-Δεκεμβρίου 2022 και σύγκριση με την κατανάλωση την αντίστοιχη περίοδο του 2021, τον μέσο όρο πενταετίας και τον ευρωπαϊκό στόχο του -10%. Πηγές: ΑΔΜΗΕ, ΔΕΔΔΗΕ

Ως αποτέλεσμα της επίδοσης της χώρας ως προς τη συνολική κατανάλωση στο διασυνδεδεμένο δίκτυο κατά το πρώτο δίμηνο εφαρμογής του Κανονισμού, ο εναπομένον «προϋπολογισμός» ηλεκτρικής ενέργειας για το τρίμηνο Ιανουαρίου-Μαρτίου 2023 προκειμένου αθροιστικά η χώρα να πετύχει τον στόχο του -10% για ολόκληρη την περίοδο μείωσης είναι 12.9 TWh. Η ποσότητα αυτή είναι 10.7% μικρότερη από την αντίστοιχη του μέσου όρου της πενταετίας 2018-2022 για την ίδια τρίμηνη περίοδο. Συνεπώς αν η Ελλάδα συνεχίσει στο επόμενο τρίμηνο να μειώνει την

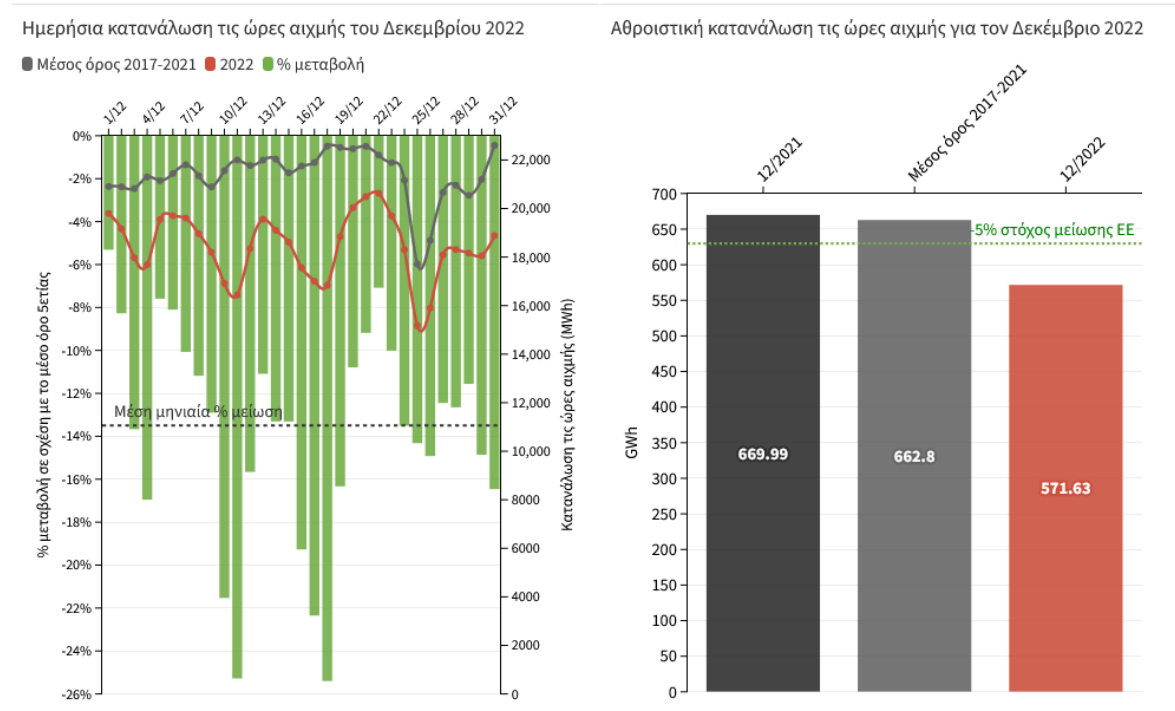
κατανάλωση, ακόμα και με ελαφρά χαμηλότερο ρυθμό σε σχέση με το πρώτο δίμηνο εφαρμογής του μέτρου, θα κατορθώσει να πετύχει τον στόχο της.

III. Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στις ώρες αιχμής

Προκειμένου να εκτιμηθεί η επίδοση της χώρας ως προς τη μείωση της κατανάλωσης ηλεκτρισμού τις ώρες αιχμής 18:00-21:00 κατά 5% και δεδομένου ότι το σενάριο αναφοράς βάσει του οποίου θα υπολογίζεται η μείωση δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί, συγκρίθηκε η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο δίκτυο κατά τις ώρες αιχμής κάθε ημέρα του Δεκεμβρίου 2022, του πρώτου δηλαδή μήνα εφαρμογής της σχετικής πρόβλεψης του Κανονισμού, με τον μέσο όρο της κατανάλωσης τις ίδιες ώρες και μέρες της τελευταίας πενταετίας 2017-2021. Οι σχετικοί υπολογισμοί έγιναν αξιοποιώντας τα ωριαία δεδομένα του ENTSO-e.

Τα αποτελέσματα (Διάγραμμα 5) δείχνουν ότι κάθε μέρα του Δεκεμβρίου 2022 η κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας τις ώρες αιχμής μειώθηκε σε επίπεδα ακόμα πιο χαμηλά από τον στόχο του -5% συγκριτικά με τον μέσο όρο της πενταετίας (2017-2021), καθώς κυμάνθηκε από το -5.3% ως ακόμα και το -25.4%. Η μέση ημερήσια μείωση για τον μήνα Δεκέμβριο ήταν -13.8% σε σχέση με τον μέσο όρο της προηγούμενης πενταετίας, ενώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος η μείωση ήταν ακόμα μεγαλύτερη (-14.7%).

Κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας τις ώρες αιχμής: 18:00 - 21:00

Διάγραμμα 5: Ημερήσια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας τις ώρες αιχμής 18.00-21.00 (αριστερά) και αθροιστικά για τον μήνα Δεκέμβριο του 2022 (δεξιά) και σύγκριση της αθροιστικής επίδοσης τον Δεκέμβριο 2022, τόσο με τον μέσο όρο της πενταετίας 2017-2021 όσο και με τον Δεκέμβριο 2021. Πηγή: ENTSO-e

Σύνοψη

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης δείχνουν ότι στη μέση της διαδρομής του φετινού χειμώνα η Ελλάδα ανταποκρίνεται με επάρκεια σε ό,τι αφορά και τις τρεις υποχρεώσεις της βάσει των δύο έκτακτων Κανονισμών που εγκρίθηκαν τον Αύγουστο και τον Οκτώβριο του 2022, αντίστοιχα. Ειδικότερα, η χώρα έχει κατορθώσει:

- **μείωση κατά 18.2%** της συνολικής κατανάλωσης ορυκτού αερίου σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας το πρώτο πεντάμηνο (Αύγουστος-Δεκέμβριος 2022) εφαρμογής του σχετικού Κανονισμού της ΕΕ-27 που επιδιώκει μείωση κατά 15% για το οκτάμηνο Αυγούστου 2022-Μαρτίου 2023 σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας 2017-2021.
- **μείωση κατά 68.3%** της εξάρτησης ειδικότερα από το εισαγόμενο -μέσω αγωγών- ρωσικό αέριο που χρησιμοποιείται για την κάλυψη της εγχώριας ζήτησης για ολόκληρο το 2022 σε σχέση με το 2021, μια επίδοση πολύ καλύτερη από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ΕΕ-27.
- **μείωση κατά 11.4%** της ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο δίκτυο και τα μη διασυνδεδεμένα νησιά σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας το πρώτο δίμηνο (Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2022) εφαρμογής του σχετικού Κανονισμού της ΕΕ-27 ο οποίος επιδιώκει τη μείωση κατά 10% κάθε μήνα για το πεντάμηνο Νοεμβρίου 2022-Μαρτίου 2023 σε σχέση με τον μέσο όρο της πενταετίας 2017-2021.
- **μείωση κατά 13.8%** της κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας στο διασυνδεδεμένο δίκτυο στις ώρες αιχμής σε σχέση με τον μέσο όρο πενταετίας για τον πρώτο μήνα (Δεκέμβριος 2022) εφαρμογής του σχετικού Κανονισμού της ΕΕ-27, ο οποίος θεσπίζει μείωση κατά 5% της ακαθάριστης κατανάλωσης όλες τις ώρες αιχμής για το τετράμηνο Δεκεμβρίου 2022-Μαρτίου 2023 σε σύγκριση με ένα σενάριο αναφοράς. Το τελευταίο παραμένει απροσδιόριστο ως τώρα αλλά μπορεί να περιλαμβάνει και τα ιστορικά στοιχεία της τελευταίας πενταετίας 2017-2021.

Δεδομένου του θερμού ως τώρα χειμώνα, της αυξανόμενης συνεισφοράς των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή και της συνεχιζόμενης αβεβαιότητας σε ό,τι αφορά την εξέλιξη των τιμών προμήθειας ορυκτού αερίου, η επίτευξη και των τριών στόχων από την Ελλάδα μέχρι το τέλος της περιόδου των έκτακτων μέτρων (Μάρτιος 2023) φαίνεται ρεαλιστική.

Εκτός όμως από τη συμμόρφωση με τις ευρωπαϊκές υποχρεώσεις, η μείωση της κατανάλωσης ορυκτών καυσίμων, η εξοικονόμηση ενέργειας και η ενίσχυση των ΑΠΕ, που δείχνουν τα δεδομένα των τελευταίων μηνών, θα μειώσουν τους λογαριασμούς ενέργειας των πολιτών και των επιχειρήσεων, συμβάλλοντας παράλληλα στην αντιμετώπιση τόσο της ενεργειακής-οικονομικής όσο και της κλιματικής κρίσης.